

**Силабус курсу
Курсова робота (вистава)**

**Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма « Акторське мистецтво»**

**Дні занять
Консультації: вівторок, п'ятниця**

Рік навчання: 3, Семестр: 5-6

Кількість кредитів: 12 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП професор кафедри театрального мистецтва **Хім'як В'ячеслав Антонович**
доцент кафедри театрального мистецтва **Бажанов Микола Леонідович**

Контактна інформація himteatr49@tnpu.edu.ua +380501832091
bazhanov.kolia@gmail.com +380955305725

Опис дисципліни

Підготовка курсової роботи є однією із обов'язкових складових навчального процесу освітньо-професійної програми «Акторське мистецтво» спеціальності 026 Сценічне мистецтво першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Робота над курсовою виставою дає можливість закріпити набуті вміння та навички, здобути нові компетентності в роботі над сценічним втіленням художнього образу.

Структура курсу

Тема	Результати навчання
1.Аналіз драматичного твору.	Володіти сюжетом твору. Визначати тему, ідею, конфлікт, наскрізну дію, головних та другорядних героїв. Визначати кульмінацію, розв'язку. Знати основні особливості сюжету та композиції. Вміти практично застосовувати знання при роботі із твором.
2.«Епізоди і задачі».	Вміти розбивати уривки на епізоди та визначати задачі у кожному епізоді. Давати назву епізоду. Практично виконувати розбивки на епізоди і задачі у роботі над уривками.
3.Логіка дії, боротьба та сюжет.	Знати подієвий ряд твору. Аналізувати ланцюг подій та визначати логіку дії. Визначати наскрізну дію та лінії дій кожного персонажу в п'єсі (уривку).
4.Біографія героя.	Вміти складати біографію героя за твором. Знати поняття «сценічний образ». Володіти запропонованими обставинами життя героя. Визначати факти, події, що передували сценічному життю образу.

5. Що таке сценічний образ?	Визначати та аналізувати сценічний образ. Вміти фантазувати на тему образу шляхом накопичення життєвих вражень для створення образу. Виконувати етюди на тему образу.
6. Лінія дії образу.	Вміти аналізувати вчинки героя, дати оцінку. Визначати позитивне та негативне. Знати запропоновані обставини в яких діє герой. Створення логіки дії, де б проглядалася наскрізна дія.
7. Позасценічне життя образу.	Знати біографію персонажа. Вміти фантазувати про минуле та майбутнє героя. Аналізувати відношення персонажів у творі. Виконувати етюди на позасценічне життя образу.
8. Оцінка фактів та подій.	Аналізувати події в уривку та зіставляти їх. Визначати прагнення героїв та підсумків їх дій, подієвий ряд. Розкрити підтекст. Вміти оцінювати факти та події. Щоб наскрізна дія пройшла крізь всі сценічні факти і події необхідно кожного з них оцінити з точки зору головної події, зрозуміти їхнє місце та значення в розвитку конфлікту в п'єсі.
9. Епоха та стиль.	Вміти добувати знання із історичних джерел, творів мистецтва, довідників, художньої та наукової літератури. Знати норми етикету даної епохи, манери та стильові особливості костюму та інтер'єру. Володіти знаннями про автора, його творчість, історичну епоху, його філософсько-естетичні погляди. Визначати стиль поведінки, манери героя та звичаї. Вміти працювати з незвичним історичним реквізитом, зброєю, носити костюм. Для досягнення мети практично виконувати етюди на теми пєси та епохи.
10. Мовленнєві особливості образу.	Аналізувати лексику героя. Володіти бездоганно дикцією, дотримуючись орфоепічних норм, логікою, вірним тоном, голосовими манерами, характерністю мови та мовлення.
11. Особливості пластики образу.	Знати види ходи, жестів, темпоритму руху. Володіти особливостями пластики, відповідно до запропонованих обставин, поданих автором у п'єсі. Виконувати вправи на спостережливість.
12. Дійовий аналіз.	Аналізувати наскрізну дію п'єси, яка складається із наскрізних дій шматочків. Визначати основний подієвий ряд, надзавдань п'єси та наскрізної дії усіх дійових осіб. Аналізувати пристосування задяки яким актор досягає мети.
13. Надзавдання та наскрізна дія ролі.	Вміти визначати надзавдання та наскрізну дію ролі. Вивчивши проаналізувавши п'єсу вміти сформулювати над завдання. Отримавши роль формулюємо над завдання та

	окреслюємо шляхи досягнення - наскрізну дію. Слід пам'ятати без визначення над завдання неможливо вибудувати цілісну виставу і зіграти роль. Поглиблюючи вивчення п'єси ролі, над завдання можна змінювати. Важливо щоб над завдання було сформульоване словами , які здатні схвилювати виконавця.
14. Партитура ролі.	Розуміти поняття «партитура ролі». Знати логіку дії, послідовність дій у подіях, розвиток сценічної боротьби, конфлікту, стосунки між персонажами, мізансцени, надзавдання та наскрізну дію. Вміти ділити роль на частини, з'єднувати усі напрацьовані дії, думки, бачення мізансцени в одне ціле, утворюючи безперервну лінію розвитку дій героя. Визначати «зерно образу». Вміти записувати партитуру ролі, адже пошуки точних формулювань допоможуть глибше проникнути в суть сценічних подій і боротьби. Привчити студента-актора записувати увесь репетиційний процес в творчих щоденниках.
15. Оволодіння психофізичним життям ролі.	Глибоке вивчення ролі і п'єси, осмислення всіх компонентів дадуть можливість витворити перспективу ролі яку згодом треба доповнити цілим рядом прихованих фактів що дасть можливість створити партитуру психофізичного життя ролі, по якому пройде наскрізна дія направлена до над завдання, що сприяє найбільш яскравому і повноцінному прояву ролі у виставі.
16. Пошуки зовнішньої характерності.	Вміти використовувати свої спостереження у житті, у мистецтві, науці. Знати ознаки зовнішньої характерності. Знати види характерності: вікова, національна, історико-побутова, соціальна, професійна. Вміти практично використовувати характерність в запропонованій ролі на сценічному майданчику (заїкання, прицмокування, голосно або тихо говоріння). Вміти працювати з гримером та костюмером над зовнішнім виглядом героя.
17. Робота над атмосферою та темпоритмом ролі та вистави.	Атмосфера важливий компонент майбутньої вистави створеться режисером світлом і музикою. Але для актора найвірніший орієнтир – точно дія в запропонованих обставинах. Запропоновані обставини також передбачають вітворення точної картини запропонованих обставин. Знати що у виставі існують і темп і ритм, але вони існують тісно пов'язані між собою (темпоритм). Вміти визначати темпоритм ролі у виставі, взаємодіючи з партнерами. Узгодження ритму героя з загальним ритмом вистави. Місця зміни ритму. Суворий темпоритмічний малюнок вистави. Особливості переглядів та репетицій: перегляди костюму та гриму, робота актора над образом у процесі генеральних прогонів та прем'єри.
18. Творча дисципліна.	Знати правила розпорядку роботи актора під час вистави та репетиції. Володіти актор приходять на репетицію заздалегідь, готує психофізичний апарат для творчого репетиційного процесу, який передбачає повну мобілізацію і готовність виконати будь-яке завдання режисера. Знати трудове законодавство (прихід на виставу за 30-45 хвилин до початку і

	<p>10-5 хвилин, якщо занятий в наступному акті) Вміти дотримуватися дійової лінії та надзавдання вистави. Розуміти поняття «дилетантська імпровізація». Вміти поводитися із костюмом та реквізитом. Знати правила поведінки на сцені та за кулісами. Знати способи та індивідуальні особливості налаштування актора до ролі у виставі.</p> <p>Суворе дотримання дійової лінії та надзавдання вистави. Акторське прем'єрство та зазнайство. „Дилетантська імпровізація”. Турбота про костюм та реквізит. Підтримка творчої атмосфери на сцені та за кулісами.</p>
--	--

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності та результати навчання
ЗК6..	Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК8.).	Здатність генерувати нові ідеї (креативність
ЗК10.	Здатність працювати як в команді, так і автономно.
ЗК13.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ФК1.	Здатність втілювати акторський та режисерський задум виражальними засобами мистецтва.
ФК2.	Здатність планувати організацію театрального процесу, здійснювати поетапність пошуку художнього вирішення постановки творів усіх видів і жанрів на високому мистецькому рівні.
ФК3.	Здатність створити за допомогою уяви запропоновані обставини п'єси та ролі, чітко визначити місце персонажа в системі образів п'єси.
ФК4.	Здатність створити творчий задум ролі, визначити її перспективу, здатність самостійно працювати над роллю.
ФК8.	Здатність розкривати художню та змістову концепцію, своєрідність театральних вистав різних жанрів, напрямків, стилів.
ФК14.	Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей у творчо-виробничій сценічній діяльності.
ФК15.	Здатність виконувати пошук джерел, які мають відношення до професійної діяльності, здатність їх критично оцінювати, базуючись на фахових знаннях.

ПРН7.	Уміти використовувати різні види театральних технік.
ПРН8.	Вміти самостійно відтворювати в художніх сценічних образах власну здатність до творчого сприйняття світу.
ПРН9.	Вміти розробляти ідейно-тематичну концепцію вистави, видовища, тощо.
ПРН11.	Скеровувати адекватне втілення акторського та режисерського задуму виражальними засобами мистецтва, технічну якість зафіксованого твору.
ПРН13.	Знайти відповідні наукові джерела, які належать до професійної діяльності.
ПРН16.	Створювати творчий задум ролі, визначати надзавдання та наскрізну дію ролі, характеризувати логіку поведінки персонажу
ПРН18.	Орієнтуватися у різних напрямках театральної-сценічної, драматургічної, режисерської діяльності.
ПРН21.	Планувати організацію творчо-виробничого процесу, забезпечувати поетапність пошуку вірного мистецького рішення вистав та видовищ усіх видів та жанрів на високому художньому рівні.
ПРН22	Органічно та цілеспрямовано діяти в умовах вимислу, творчо втілювати сценічні завдання режисера, балетмейстера, постановника пластики; співати у хорі, ансамблі, соло.

Літературні джерела

1. Акторська майстерність: тренінг: навчально-методичний посібник. / В.А. Хім'як. – Тернопіль: ТзОВ «Терно-граф», 2014. – 96 с., іл
2. Березкіна-Орлова В., Баскакова М. Тілесно-орієнтована психотехніка актора. – М., 2006.
3. Буров А.Г. Праця актора і педагога – М., 2007. – 243 с.
4. Захава Б.Є. Майстерність актора і режисера. – М. : Просвіта, 2008 – 280 с.
5. Кох І. Основи сценічного руху. – К.: Мистецтво. 1966.
6. Олійник Л. А. Спільне виховання акторів і режисерів / Л. А. Олійник // По той бік очей. — К., 2003. — 40 с.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо відвідування : відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) тему можна здати в узгоджений із викладачем день.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курсову роботу виставляється за 100 бальною системою, після перегляду вистви.